

Hoofdluis Protocol

1. Inleiding

Hoofdluis komt regelmatig voor en iedereen kan het krijgen. Hoofdluis is vooral een probleem voor de omgeving vanwege het besmettingsrisico. Met name op scholen, waar veel mensen/kinderen bij elkaar komen kan deze besmetting gemakkelijk van de één naar de ander worden overgebracht. Belangrijk is de vroegtijdige onderkenning en effectieve behandeling om voortduren en verspreiding van hoofdluis tegen te gaan. Het structureel, regelmatig controleren van kinderen is een goede manier om het hoofdluisprobleem aan te pakken.

Ervaring in het hele land heeft geleerd dat er uitstekende resultaten worden bereikt wanneer op school ouders zelf betrokken zijn bij de uitvoering van de hoofdluiscontrole en de voorlichting aan andere ouders. Door de inzet van een luizenteam (ouders die helpen bij de luizencontrole op school) kan de hoofdluis zo vroeg mogelijk worden opgespoord en adequaat bestreden.

Het RIVM (Rijksdienst voor Volksgezondheid en Milieu) is met belangrijke aanpassingen gekomen in de richtlijnen voor de aanpak van hoofdluis. Maatregelen zoals het wassen van beddengoed, knuffels, jassen en het stofzuigen van de auto zijn niet meer nodig. Dat scheelt veel tijd, geld en stress bij ouders en kinderen met hoofdluis!

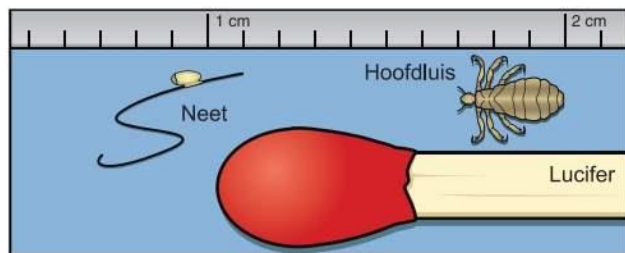
Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond, dat luizencapes/luizenzakken niet bijdragen aan het voorkomen van hoofdluis. Wanneer luizen gescheiden zijn van het menselijk lichaam kunnen ze maar kort overleven en worden de luizen dusdanig zwak dat een besmetting onwaarschijnlijk is. Op RKBS Willibrord gebruiken we toch voor alle leerlingen de luizenzakken omdat het in verband met hoofdluis geen kwaad kan om de jassen van de kinderen toch van elkaar gescheiden te houden door middel van de luizenzak. Daarnaast staat het opgeruimder aan de kapstokken.

2. Hoofdluis

Hoofdluizen zijn kleine parasieten die tussen de haren op het hoofd leven en daar overleven door bloed te zuigen. Hoofdluizen zijn vooral vervelend, ze zorgen voor veel jeuk. En ze kunnen zich snel verspreiden onder groepen kinderen. Luizen komen niet alleen voor bij kinderen op de basisschool, maar ook bij kinderen die naar de middelbare school gaan. Hoofdluis kun je krijgen van iemand die hoofdluis heeft. De luizen lopen van het ene hoofd naar het andere. Vooral kinderen en jongeren met lang haar hebben vaker last van hoofdluis, waarschijnlijk omdat de hoofdluis dan makkelijker van het ene hoofd naar het andere kan overgaan. (Kinderen kunnen tijdens het spelen vaak letterlijk met hun hoofden bij elkaar zitten.) Luizen verspreiden zich niet via jassen, petten, (verkleed-) kleren of beddengoed.

3. Controleren

Wilt u hoofdluis voorkomen, dan is het belangrijk om regelmatig te controleren. Zo kunt u hoofdluis in een vroeg stadium ontdekken en is de behandeling makkelijker. U kunt kinderen en uzelf goed controleren door goed tussen de haren te kijken, vooral achter de oren en in de nek. De hoofdluisen zijn ongeveer 3 millimeter groot en ze bewegen. Ook als u grijs-witte puntjes ziet die in de haren vastgeplakt zijn, is er mogelijk sprake van hoofdluis. Dit zijn eitjes van de hoofdluis (neten).

4. Luizen in je haar? Kammen maar!

Het RIVM adviseert ouders om zich bij hoofdluis vooral te richten op het hoofd. De nadruk komt te liggen op het kammen van het haar. Bij het constateren van luizen is het de bedoeling om gedurende twee weken dagelijks te kammen met een fijntandige kam. Dat gaat het beste in combinatie met crèmespoeling. De eitjes kunt u met uw nagels van de haren verwijderen. Eventueel kan het kammen gecombineerd worden met een antihooftluismiddel. Het is ook belangrijk om huisgenoten te controleren en om te melden bij directe contacten dat er hoofdluis is ontdekt. Denk hierbij aan school, kinderopvang, ouders van vriendjes, sportclubs, opa's en oma's etc. Vanaf de eerste kambeurt is het besmettingsgevaar grotendeels geweken. De reden dat er toch twee weken gekamd moet worden, is dat de neten geleidelijk uitkomen en niet allemaal tegelijk. Als de eerste dag alle luizen verwijderd zijn, kunnen dus tot twee weken daarna nog nieuwe luizen uit de neetjes komen die niet verwijderd zijn.

<https://www.rivm.nl/rivm-hoofdluisvideo>

5. Het protocol (stappenplan) van RKBS Willibrord

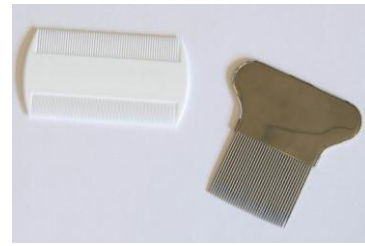
De controle op hoofdluis is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de ouder(s)/verzorger(s). We verzoeken de ouder(s)/verzorger(s) met klem om thuis regelmatig te controleren op hoofdluis en in ieder geval na elke vakantie. Thuis een besmetting constateren is prettiger voor het kind, de ouder(s)/verzorger(s) en de school. Op school vindt een korte check plaats, omdat het met zoveel leerlingen niet mogelijk is elke leerling volgens de richtlijnen van de RIVM te kammen. Graag verwijzen we u naar de kaminstructie op de site van de RIVM.

1. Hoofdluis melding

Ouders worden verzocht hun kinderen regelmatig te controleren en bij het constateren van hoofdluis de school/ de leerkracht in te lichten. Zodra er een hoofdluis melding is, licht de leerkracht de ouders van het luizenteam van de groep in. Na onderling overleg tussen de leerkracht en de ouders van het luizenteam wordt/worden de groep(en) gecontroleerd.

2. Kammen met een metalen netenkam (een luizenkam verwijdert geen neten)

- Maak het haar door en door nat en verdeel eventueel crèmespoeling door het haar. Bescherm de ogen met een washandje en kam eerst met een gewone kam of borstel de klitten uit het haar.
- Houd het hoofd voorover, bij een wasbak of boven een stuk wit papier. Kam met een fijntandige kam al het hoofdhaar, van oor naar oor, pluk voor pluk vanaf de haarwortel. Zorg dat u elke haarpluk doorkamt.
- Veeg de kam regelmatig af aan een zakdoek en kijk of u luizen ziet. Spoel luizen weg.
- Neten kunt u verwijderen tussen de nagels.
- Spoel de crèmespoeling uit het haar.
- Maak de kam na gebruik goed schoon. U kunt ze ontsmetten met alcohol (70%). U kunt deze behandeling eventueel combineren met een antihooftluismiddel. Ook dan is het belangrijk dat u twee weken lang elke dag het haar doorkamt. U kunt het beste een antihooftluismiddel gebruiken waar dimeticon in zit. Hoofdluizen worden steeds vaker ongevoelig voor antihooftluismiddelen waar malathion of permetrine in zit.

3. Luizencontrole op school

In principe wordt er in de eerste week na elke vakantie luizencontrole gehouden.

- De bak met alle spullen voor de luizencontrole (kammetjes, alcohol om de kammetjes te ontsmetten, etc.) is in ieder lokaal aanwezig.
- De ouders van de luizenteams controleren grondig met hun handen en evt. met een kammetje plukje voor plukje het gehele haar. Extra aandacht wordt geschonken aan plekken, zoals achter de oren, onder de pony, in de nek en in de paardenstaart dicht op de hoofdhuid.
- Indien er bij een controle door een ouder van een luizenteam bij een leerling hoofdluis wordt geconstateerd, wordt dit gemeld bij de groepsleerkracht. De groepsleerkracht belt de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling, waarbij hoofdluis geconstateerd is.
- De broertjes/zusjes in andere groepen van de besmette leerlingen worden ook gecontroleerd en de leerkrachten worden ingelicht.
- We willen graag rekening houden met de gevoelens van de leerlingen en hen niet isoleren door hen naar huis te sturen. Echter in het geval dat wij als school het wel verstandig om gelijk in actie te komen, kan aan ouder(s)/verzorger(s) worden gevraagd om hun kind op te halen en thuis te behandelen.
- De leerling kan, nadat het haar thuis goed is gekamd of behandeld (zie punt 2), weer op school komen. De ouder(s)/verzorger(s) worden tevens verzocht de overige gezinsleden te controleren op hoofdluis en zo nodig te behandelen.
- De leerkracht stuurt de ouder(s)/verzorger(s) van de groep waarin hoofdluis is aangetroffen een mail met de melding van hoofdluis en een beschrijving van hoe te handelen. Bij oude neten wordt er geen mail gestuurd. Wel wordt de betreffende ouder/verzorger na schooltijd even gebeld door de leerkracht met de vraag of ze op de hoogte zijn van die oude neten en om hun kind goed te blijven controleren.

- Gedurende deze periode van twee weken wordt aangeraden om lange haren in een knot, vlecht of staart te dragen om daarmee direct hoofd-op-hoofd contact te voorkomen.
- Na het aantreffen van hoofdluis wordt de betreffende groep na twee weken opnieuw gecontroleerd door de ouders van het luizenteam van de groep. De leerkracht mailt deze data naar de ouder(s)/verzorger(s), zodat de leerlingen geen gel in hun haren doen en/of de haren vlechten. De controle vindt in de derde week daarna plaats, omdat na 14 dagen kammen in principe alle luizen en neten weg moeten zijn.

4. Feiten over hoofdluis:

- Hoofdluizen kunnen niet springen, vliegen of zwemmen, alleen lopen. Direct haar-op-haar contact is de enige manier om het op te lopen.
- De luis maakt geen onderscheid tussen schoon of vies haar, met een slechte lichamelijke hygiëne heeft het dus niets te maken.
- Alle mensen en diersoorten hebben een eigen luizensoort. Dierenluizen kunnen dus niet overleven op mensen en andersom.
- Immuniteit tegen hoofdluis bestaat niet. Er kan voortdurend een (her)besmetting plaats vinden. Er is onvoldoende bewijs dat preventieve middelen/producten effectief zijn.
- Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond, dat luizencapes/luizenzakken niet bijdragen aan het voorkomen van hoofdluis. Wanneer luizen gescheiden zijn van het menselijk lichaam kunnen ze maar kort overleven en worden de luizen dusdanig zwak dat een besmetting onwaarschijnlijk is.
- Hoewel hoofdluizen niet kunnen zwemmen, verdrinken ze niet tijdens het zwemmen of tijdens het wassen van de haren. Ze kunnen zo'n 2 uur overleven onder water.
- Hoofdluizenbesmetting via zwemmen is niet mogelijk. Hoofdluizen houden zich heel goed vast aan het haar. Als ze het haar eenmaal los hebben gelaten, zijn ze dusdanig verzwakt, dat ze niet in staat zijn om nieuwe besmettingen te veroorzaken als ze al drijvend per toeval een ander kinderhoofd weten te bereiken.
- Er is geen wetenschappelijk bewijs voor de effectiviteit van aanvullende maatregelen zoals het wassen van beddengoed, knuffels en kleding. Het advies voor een grondige schoonmaak is niet langer van toepassing. Voor een hygiënisch gevoel en een gevoel van rust, kunt u dit wel doen.

Voor nog meer informatie en de aanpak van hoofdluis kunt u ook nog kijken op www.landelijksteunpunthoofdluis.nl

Bijlage 1 – Brief aan ouders bij constatering van hoofdluis

Beste ouder(s), verzorger(s),

Bij één of meer leerlingen van groep .. , de groep van uw kind, is hoofdluis gevonden. Om een hoofdluisepidemie te voorkomen willen we alle ouders vragen om hun kind te controleren. Dit is belangrijk, omdat hoofdluis zich erg snel verspreidt. Controleer dus uw kind(eren) en uzelf nauwkeurig.

Soms kunt u de hoofdluizen zien bewegen. Ook als u geen luizen ziet, maar wel grijs-witte of glimmende bruine puntjes, is er waarschijnlijk sprake van hoofdluis. Die puntjes, de neten, kunnen zich ontwikkelen tot luizen. Ze zitten vast aan het haar en ze kunnen met moeite van het haar geschoven worden (roos, zand e.d. zitten los en schud je zo uit het haar). Om vast te stellen of het om hoofdluis gaat, moet u het haar kammen met een netenkam boven wit papier of de wasbak. De luizen zullen op het papier of in de wasbak vallen als kleine grijsblauwe of roodbruin gekleurde spikkels. Inspecteer in ieder geval het haar achter de oren en in de nek goed.

Constaateert u luizen of neten, begin dan meteen met behandelen. De behandeling bestaat uit het haar **gedurende twee weken dagelijks te kammen met een metalen netenkam** (een luizenkam verwijdert geen neten). Eventueel kan het kammen gecombineerd worden met een antihoofdluismiddel. Wilt u a.u.b. dit ook melden bij de leerkracht, vriendjes en vriendinnetjes, de kinderopvang, de sportclub etc. **Ziet u geen luizen, controleer dan toch regelmatig, zeker in de komende weken.**

Nieuwe aanpak luizen: “luizen in je haar, kammen maar!”

Dit uitkammen is het belangrijkste. Volg de volgende stappen.

- Maak het haar door en door nat en verdeel eventueel crèmespoeling door het haar. Bescherm de ogen met een washandje en kam eerst met een gewone kam of borstel de klitten uit het haar.
- Houd het hoofd voorover, bij een wasbak of boven een stuk wit papier. Kam met een fijntandige kam al het hoofdhaar, van oor naar oor, pluk voor pluk vanaf de haarwortel. Zorg dat u elke haarpluk doorkamt.
- Veeg de kam regelmatig af aan een zakdoek en kijk of u luizen ziet. Spoel luizen weg.
- Neten kunt u verwijderen tussen de nagels.
- Spoel de crèmespoeling uit het haar.
- Maak de kam na gebruik goed schoon. U kunt ze ontsmetten met alcohol (70%).

U kunt deze behandeling eventueel combineren met een antihoofdluismiddel. Ook dan is het belangrijk dat u twee weken lang elke dag het haar doorkamt. U kunt het beste een antihoofdluismiddel gebruiken waar dimeticon in zit. Hoofdluizen worden steeds vaker ongevoelig voor antihoofdluismiddelen waar malathion of permetrine in zit.

Mocht dit antihoofdluismiddel, nadat u het twee keer gebruikt heeft in combinatie met het kammen niet helpen, neemt u dan contact op met uw huisarts. Als alle kinderen gecontroleerd en behandeld worden, zijn we de hoofdluis weer snel de baas.

Op ... wordt de hele groep weer gecontroleerd op hoofdluis. Help ons de hoofdluis weer uit de school te krijgen!

Met vriendelijke groet,